

PERSCOMMUNIQUÉ

Links:

[NBB.Stat](#)

[Algemene informatie](#)

Maandelijks conjunctuurenquête bij de bedrijven – mei 2019

Ondernemersvertrouwen licht verzwakt in mei

- **Het nieuwe vertrouwensverlies volgt op de sterke daling van de conjunctuurbarmeter in de vorige maand**
- **Het ondernemersvertrouwen verzwakte aanzienlijk in de handel en, in geringere mate, in de dienstverlening aan bedrijven en de verwerkende nijverheid**
- **In de bouwnijverheid, daarentegen, werd het forse vertrouwensverlies van de vorige maand zo goed als ongedaan gemaakt**

Het vertrouwensverlies was het grootst in de handel, waar alle componenten er op achteruit zijn gegaan; vooral de verwachtingen inzake de bestellingen bij de leveranciers versomberden.

De daling van de indicator in de dienstverlening aan bedrijven is het gevolg van een fors neerwaartse bijstelling van de vooruitzichten betreffende de activiteit en een lichte neerwaartse herziening van de algemene marktvaart.

In de verwerkende nijverheid is het lichte vertrouwensverlies, dat volgt op een sterke daling van de conjunctuurbarmeter tijdens de vorige maand, toe te schrijven aan minder gunstige vraag- en werkgelegenheidsvooruitzichten.

De toename van het ondernemersvertrouwen in de bouwnijverheid, die het verlies van vorige maand praktisch volledig compenseerde, is voornamelijk het resultaat van een stijging van de ontvangen orders.

De algemene synthetische afgevlakte curve, die de onderliggende conjunctuurtendens weergeeft, blijft verder teruglopen.

Conjunctuurindicatoren

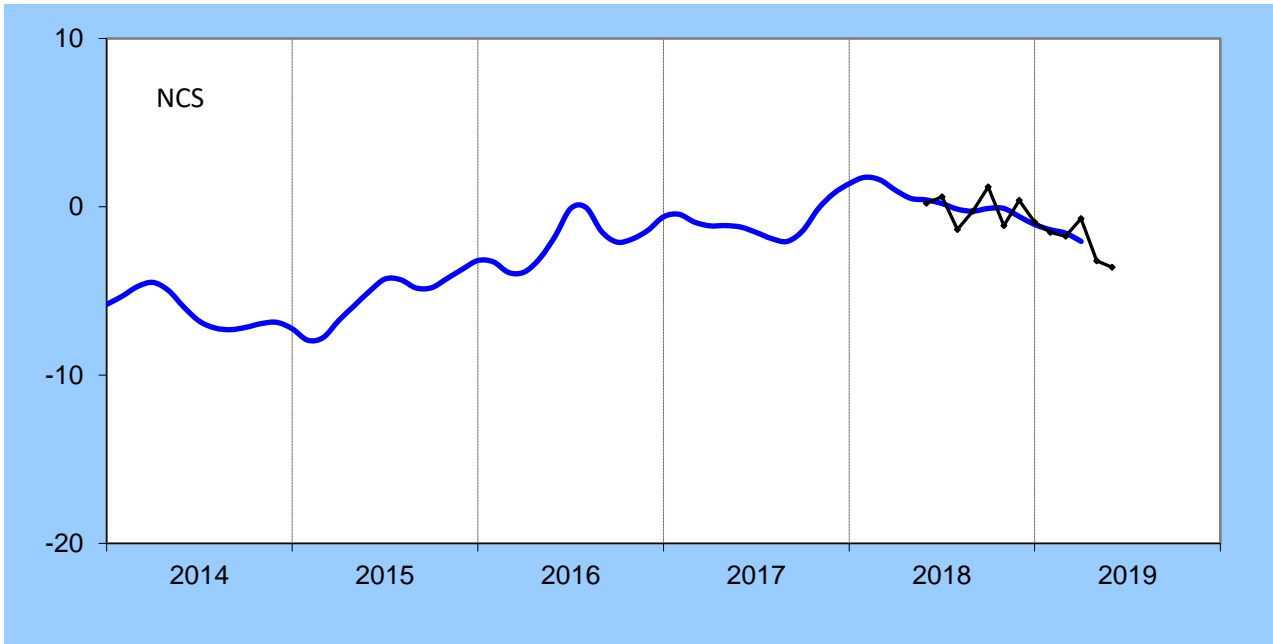
	Synthetische bruto curve			Synthetische afgevlakte curve ¹
	April 2019	Mei 2019	Verandering in punten	Verandering in punten
Verwerkende nijverheid	-6,1	-6,6	-0,5	-0,3
Dienstverlening aan de bedrijven	5,7	3,4	-2,3	-0,6
Bouwnijverheid	0,5	4,0	3,5	-0,1
Handel	-3,6	-8,1	-4,5	0,1
Algemene synthetische curve	-3,2	-3,6	-0,4	-0,5

¹ De afgevlakte curve heeft een vertraging van twee maanden voor de algemene synthetische curve en van vier maanden voor de afzonderlijke bedrijfstakken.

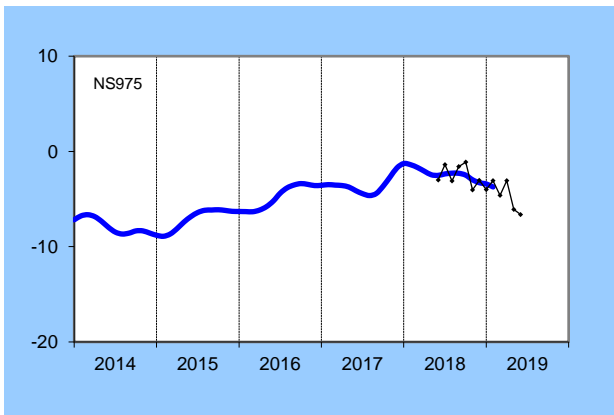
Bron: NBB.

GRAFIEK 1 - SYNTHETISCHE CURVEN

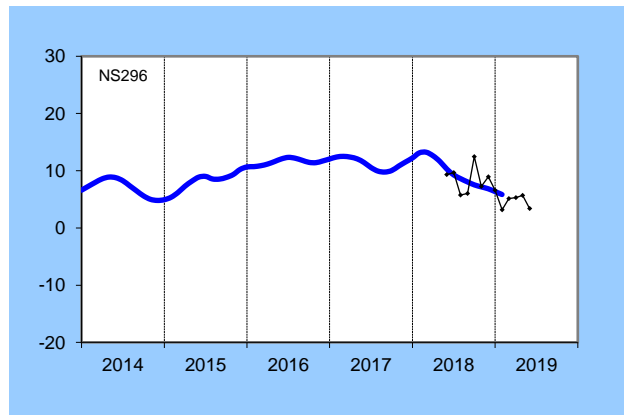
ALGEMENE SYNTHETISCHE CURVE

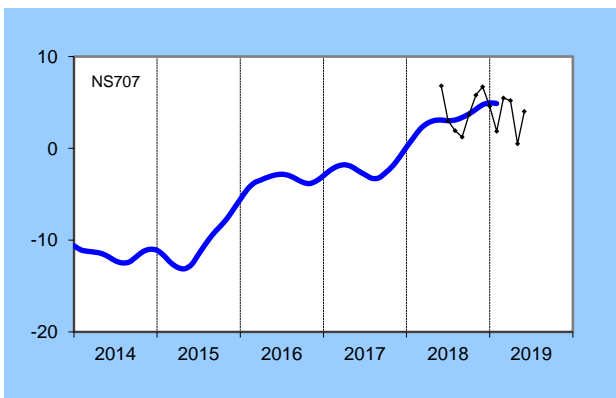
VERWERKENDE NIJVERHEID

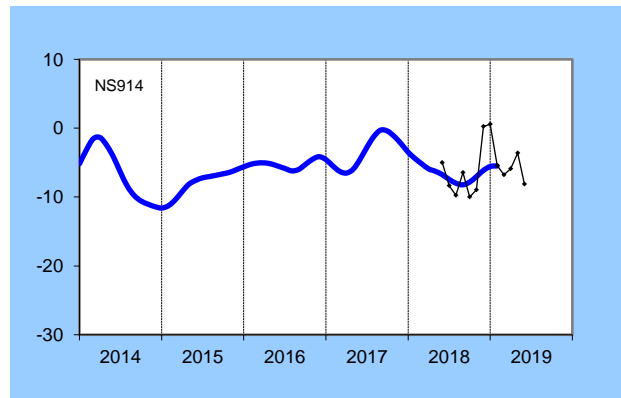
DIENSTVERLENING AAN BEDRIJVEN

BOUWNIJVERHEID

HANDEL

— Seizoengezuiverde en afgevlakte reeks

◆—◆ Seizoengezuiverde reeks

Bron: NBB

SYNTHETISCHE CURVEN EN ONDERLIGGENDE COMPONENTEN

TABEL 1

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	1980-2019 ¹			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
	Min.	Max.	Avg.	2019				2018		2019	
				Feb.	Maart	April	Mei	Dec.	Jan.	Feb.	Maart
Algemene synthetische curve	- 31,8	+ 9,2	- 7,1	- 1,7	- 0,7	- 3,2	- 3,6	- 1,1	- 1,4	- 1,6	- 2,1
Curve verwerkende nijverheid	- 34,3	+ 6,0	- 10,1	- 4,6	- 3,1	- 6,1	- 6,6	- 3,4	- 3,7	.	.
Beoordeling gezamenlijke orderpositie	- 56,0	+ 10,0	- 21,2	- 14,0	- 10,4	- 19,6	- 15,3	- 11,0	- 11,8	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ²	- 12,9	+ 25,0	+ 5,9	+ 0,3	- 0,3	+ 0,1	+ 4,2	+ 1,1	+ 1,0	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 36,0	+ 8,0	- 8,4	- 2,7	- 3,5	- 4,3	- 5,6	- 2,3	- 2,5	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 37,0	+ 15,0	- 4,8	- 1,4	+ 1,5	- 0,5	- 1,4	+ 0,1	- 0,7	.	.
Curve dienstverlening aan bedrijven	- 41,7	+ 34,0	+ 10,5	+ 5,1	+ 5,3	+ 5,7	+ 3,4	+ 6,4	+ 5,8	.	.
Beoordeling uitgeoefende activiteit	- 54,4	+ 20,0	- 4,5	- 1,5	+ 1,8	- 4,0	- 2,0	- 0,8	- 1,4	.	.
Vooruitzichten activiteit	- 32,0	+ 51,7	+ 22,8	+ 8,5	+ 8,9	+ 14,5	+ 6,6	+ 11,1	+ 9,9	.	.
Vooruitzichten van de marktvraag	- 43,0	+ 45,0	+ 14,2	+ 8,3	+ 5,2	+ 6,6	+ 5,6	+ 9,1	+ 8,2	.	.
Curve bouw	- 39,0	+ 24,3	- 7,1	+ 5,5	+ 5,2	+ 0,5	+ 4,0	+ 5,0	+ 4,9	.	.
Verloop orderbestand	- 52,0	+ 40,0	- 4,3	+ 3,3	+ 7,1	- 0,5	+ 10,8	+ 8,4	+ 6,6	.	.
Verloop ingeschakeld materieel	- 19,4	+ 24,0	+ 1,8	+ 2,3	+ 2,5	- 0,4	- 0,2	+ 3,2	+ 2,6	.	.
Beoordeling orderbestand	- 74,0	+ 30,0	- 22,8	+ 9,7	+ 5,6	- 1,4	+ 3,5	+ 2,7	+ 3,2	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 39,0	+ 21,0	- 3,0	+ 6,6	+ 5,6	+ 4,3	+ 2,0	+ 4,7	+ 5,0	.	.
Curve handel	- 28,6	+ 16,0	- 2,2	- 6,8	- 5,9	- 3,6	- 8,1	- 5,6	- 5,5	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 18,4	+ 18,0	+ 1,8	- 3,7	- 1,7	+ 0,6	- 1,3	+ 2,6	+ 2,5	.	.
Vooruitzichten van de vraag	- 40,0	+ 29,0	- 0,1	- 12,5	- 9,7	- 8,4	- 9,0	- 6,7	- 7,8	.	.
Vooruitzichten bestellingen bij leveranciers	- 39,0	+ 15,0	- 7,2	- 4,2	- 6,2	- 3,0	- 14,0	- 6,6	- 5,4	.	.

¹ Minimum, maximum en gemiddelde waarde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1980.

² Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden. Bij de berekening van de synthetische curven wordt het teken van deze indicator daarom geïnverteerd.

OVERIGE INDICATOREN VAN HET CONJUNCTUURONDERZOEK

TABEL 2

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	1980-2019 ¹			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
	Min.	Max.	Avg.	2019				2018		2019	
				Feb.	Maart	April	Mei	Dec.	Jan.	Feb.	Maart
Verwerkende nijverheid											
Verloop productietempo	- 33,0	+ 20,0	- 0,8	- 0,9	- 5,7	- 2,8	+ 1,3	- 0,4	- 0,8	.	.
Verloop binnenlandse bestellingen	- 35,0	+ 16,0	- 7,6	- 2,2	- 1,6	- 8,6	+ 4,6	- 0,5	- 1,3	.	.
Verloop buitenlandse bestellingen	- 44,0	+ 30,0	- 2,5	+ 1,6	- 7,5	- 12,4	- 10,7	- 1,3	- 3,9	.	.
Beoordeling buitenlandse orderpositie	- 61,0	+ 10,0	- 22,6	- 13,1	- 11,9	- 17,6	- 20,2	- 11,9	- 12,1	.	.
Verloop van de prijzen	- 21,0	+ 24,0	+ 1,1	- 1,2	+ 0,7	- 0,9	- 2,7	+ 2,6	+ 1,4	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 24,0	+ 43,0	+ 6,8	+ 1,3	+ 4,8	- 2,0	+ 5,7	+ 5,0	+ 3,5	.	.
Bezettingsgraad productievermogen											
(in procenten van het totale productievermogen)	70,1	84,6	79,0	-	-	80,1	-				
Bron: driemaandelijke enquête naar het productievermogen											
Dienstverlening aan bedrijven											
Verloop van de activiteit	- 38,0	+ 37,0	+ 10,1	+ 24,3	+ 0,1	+ 7,0	+ 22,4	+ 15,6	+ 14,7	.	.
Verloop van de werkgelegenheid	- 49,4	+ 34,0	+ 7,2	+ 9,1	+ 0,1	+ 9,9	+ 9,3	+ 12,3	+ 11,0	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 35,0	+ 48,0	+ 17,7	+ 18,2	+ 21,6	+ 17,2	+ 12,2	+ 13,7	+ 14,8	.	.
Verloop van de prijzen	- 15,8	+ 12,0	+ 1,9	+ 6,2	+ 2,4	+ 1,5	- 1,3	+ 5,6	+ 4,8	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 13,0	+ 30,0	+ 6,7	+ 8,7	+ 8,3	+ 5,4	+ 6,6	+ 14,5	+ 12,8	.	.
Bouw											
Verloop van de activiteit	- 44,0	+ 34,7	- 4,4	- 3,7	+ 3,8	+ 0,7	+ 8,9	+ 4,0	+ 3,2	.	.
Verloop van de werkgelegenheid	- 38,0	+ 22,0	- 5,2	- 1,4	+ 1,3	- 2,4	- 2,6	- 1,6	- 1,8	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 50,0	+ 30,0	- 4,8	+ 6,9	+ 9,0	+ 3,4	+ 4,7	+ 9,6	+ 8,6	.	.
Verloop van de prijzen	- 27,1	+ 32,0	- 2,0	+ 3,3	+ 1,9	+ 1,9	- 1,5	+ 5,3	+ 4,1	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 20,6	+ 46,0	+ 5,2	+ 15,2	+ 9,7	+ 7,3	+ 5,4	+ 8,0	+ 8,3	.	.
Handel											
Verloop van de omzet	- 47,9	+ 43,0	- 0,3	- 15,3	- 17,6	+ 1,0	- 6,1	- 7,6	- 12,7	.	.
Beoordeling omzetverloop	- 41,6	+ 28,0	- 9,1	- 8,5	- 17,0	- 17,8	- 7,7	- 9,2	- 12,3	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ²	- 12,9	+ 32,0	+ 12,1	+ 16,3	+ 14,8	+ 10,2	+ 22,4	+ 12,4	+ 13,0	.	.
Verloop van de prijzen	- 20,0	+ 50,0	+ 1,9	+ 2,2	- 14,0	+ 0,7	+ 4,8	+ 1,6	+ 1,0	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 11,0	+ 66,2	+ 11,3	+ 4,9	+ 9,9	+ 12,1	+ 3,3	+ 5,0	+ 5,4	.	.

¹ Minimum, maximum en gemiddelde waarde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1980.

² Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden.

Trimestriële enquête bij de ondernemingen naar de kredietvoorwaarden – april 2019

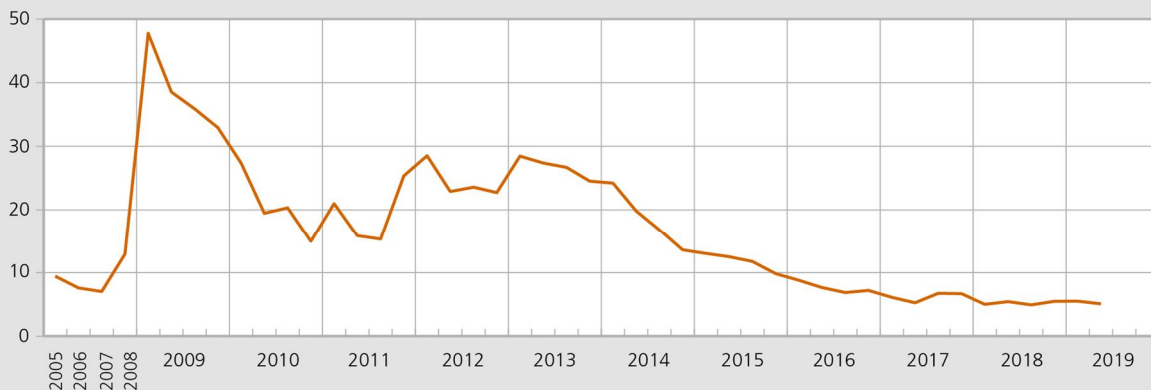
De perceptie van de kredietbelemmering is in april licht verbeterd

Uit de in april 2019 gehouden kwartaalenquête van de Nationale Bank van België naar de beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen blijkt dat de algemene voorwaarden voor de toegang tot bankkrediet, na een stabilisatie in het vorige kwartaal, enigszins zijn versoepeld. De algemene indicator van de perceptie van de kredietbelemmering is gedaald van 5,5 % in januari tot 5,1 % in april.

De resultaten naar bedrijfstak wijzen uit dat de kredietvoorwaarden vooral in de verwerkende nijverheid als minder beperkend werden beoordeeld dan in het voorgaande kwartaal (van 4,5 % tot 3,3 %). In de bouwnijverheid bleef de perceptie nagenoeg stabiel (6,1 %, tegen 6,2 %), terwijl ze in de diensten aan ondernemingen ietwat verslechterde (van 6,7 % tot 7,3 %).

In de opsplitsing naar ondernemingsgrootte is merkbaar dat de kredietvoorwaarden enkel in de kleine en middelgrote ondernemingen (minder dan 250 werknemers) als gunstiger werden beoordeeld. In de grote ondernemingen (van 250 tot 499 werknemers) en, nog meer uitgesproken, in de zeer grote ondernemingen (500 en meer werknemers) worden de voorwaarden echter als meer belemmerend ervaren, met stijgingen van respectievelijk 1,3 % tot 2,6 % en 2,7 % tot 6,5 %.

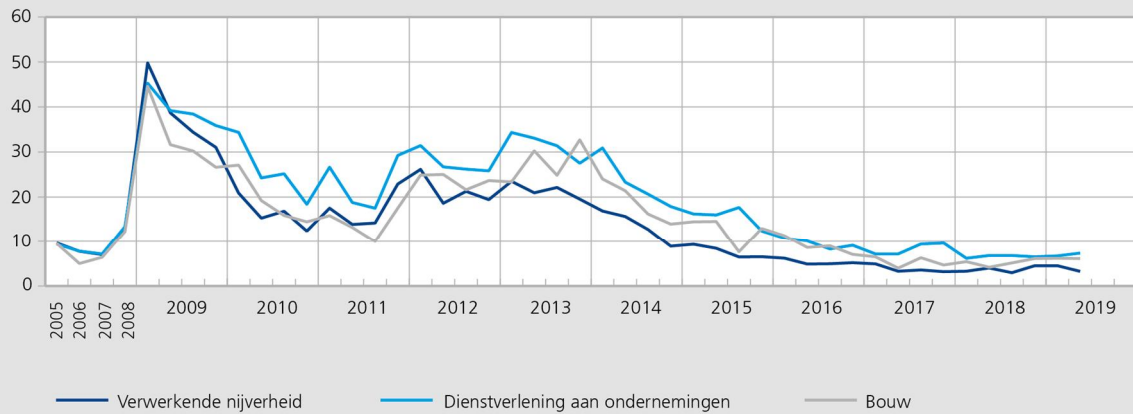
GRAFIEK 2 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - GEZAMENLIJKE INDICATOR

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

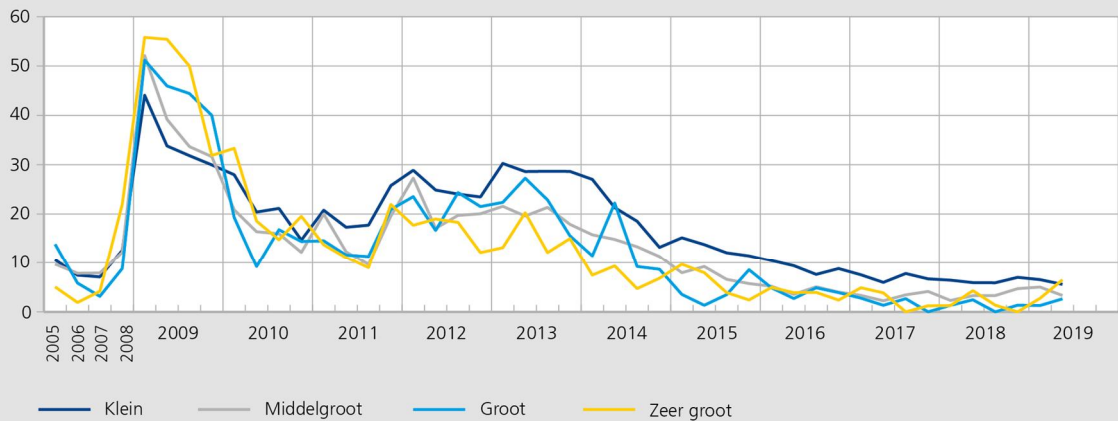
GRAFIEK 3 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - OPSPLITSING NAAR BEDRIJFSTAK

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

GRAFIEK 4 - PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹ - OPSPLITSING NAAR ONDERNEMINGSGROOTTE²

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Klein = 1-49 werknemers; middelgroot = 50-249 werknemers; groot = 250-499 werknemers; zeer groot = 500 werknemers of meer.

TABEL 3 INDICATOR INZAKE DE PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹

	04-2018	07-2018	10-2018	01-2019	04-2019
Gezamenlijke indicator ²	5,4	4,9	5,5	5,5	5,1
Naar bedrijfstak					
Verwerkende nijverheid	4,0	3,0	4,5	4,5	3,3
Diensten aan bedrijven	6,8	6,8	6,5	6,7	7,3
Bouwnijverheid	4,2	5,1	6,1	6,2	6,1
Naar ondernemingsgrootte ³					
Klein	5,9	5,9	7,0	6,5	5,6
Middelgroot	3,3	3,3	4,7	5,0	3,3
Groot	2,4	0,0	1,4	1,3	2,6
Zeer groot	4,3	1,4	0,0	2,7	6,5

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Gewogen gemiddelde van de verwerkende nijverheid, de diensten aan bedrijven en de bouwnijverheid (criterium voor weging: uitstaande schulden bij kredietinstellingen). Binnen de bedrijfstakken worden de antwoorden van de bedrijven evenwel ongewogen berekend.

³ Klein: 1-49 werknemers; middelgroot: 50-249 werknemers; groot: 250-499 werknemers; zeer groot: 500 werknemers of meer.

Methodologie inzake de « perceptie van de kredietbelemmering » door de ondernemingen

De Nationale Bank van België (NBB) publiceert een indicator in het kader van de kwartaalenquête naar de kredietvoorwaarden die ze bij de ondernemingen houdt. Die indicator van de « perceptie van de kredietbelemmering » weerspiegelt welk percentage van de ondernemingen de huidige kredietvoorwaarden ongunstig interpreteert.

Die indicator blijkt, wat zijn statistische eigenschappen betreft, interessanter te zijn dan een indicator die het percentage gunstige interpretaties of het verschil tussen de gunstige en de ongunstige appreciaties zou weergeven. Hij is bovendien eenvoudig interpreteerbaar, aangezien de stijging (daling) ervan betekent dat de ondernemingen oordelen dat de kredietvoorwaarden strenger (soepeler) worden.

De door de NBB samengestelde indicator van de perceptie van de kredietbelemmering is sinds januari 2009¹ driemaandelijks beschikbaar.

¹ De resultaten van de driemaandelijks enquête naar de kredietvoorwaarden, uitgevoerd bij ondernemingen, worden tevens opgenomen en becommentarieerd in het driemaandelijks communiqué van het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen en dit samen met de Belgische resultaten van de ESCB-Bank Lending Survey.

(http://www.nbb.be/doc/DQ/BLS/NL/BLS_home.htm).